

Abdullah Yeğın Ağabey

Abdullah Yeğın, henüz bir ortaokul talebesi iken Bediüzzaman Said Nursî`yi ziyaret edip elini öpmüş ve talebesi olmuştu. Bediüzzaman ona “Nurcuların Abisi” diye iltifat ederdi.

Bediüzzaman`ın mektuplarında “Araçlı Abdullah” diye ismi geçer
Üstadımızın tevazuu, mahviyeti, alçakgönüllü oluşu, sevgi ve alakası bizi kendisine bağlamıştı.

Mektepte bir kısım muallimlerden edindiğim din aleyhindeki menfi fikirler, ancak Üstad`ın yanına gidince zail olurdu. Ümit ve şevkle ayrılırdık yanından.

Urfada

Bir Pazartesi günü, öğle yakındı. Abdest alırken hararetle birisi geldi. `Üstad geldi, Üstad geldi` diye acele söyledi. Ben ayaklarımı yıkarken Zübeyir Ağabey acele ile dış kapıdan içeri girdi. Telaşla Üstad geldi. `Acele gel` diye beni çağırdı. Acele ile ayaklarımı yıkadım. Hemen beraber koştuk. Sabri Küçük, `En iyi otel, İpek Palas otelidir` demişti. Taksie bindik, o tarafa gittik. Takside Üstadımızın halini, zafiyet ve halsizliğini görünce, çok perişan olmuşum. Âdeta ağlamak istiyordum. Daha evvelki görüşmelerimizde sık sık bize diyordu: `Bana bağlanmayınız.

Risale-i Nur`a bağlanınız. Ben aciz bir insanım, kusurlarım var. Risale-i Nur, Kur`ân`ın malıdır, ona bağlıdır. O size yeter. Ben de sizin gibi bir ferdim. Beni büyük bir zattır diye tanımayınız. Risale-i Nur`da konuşan delil ve bürhan, hakikattir. `İşte bu sözlerin mânâsını düşünüyorum. Şaşkın bir halde idim. Üstad`la konuşmadığımız için üzgün olduğum gibi hastalığının şiddetini de görüyor, müteessir oluyordum. `Bana bağlanmayınız` sözlerini düşünüyordum. Hemen Üstadımız geldi, diye seviniyor, hem de hastalığının şiddetinden çok müteessir oluyordum.

“Üstad çok rahatsızdı. Ayakta duramayacak bir halde idi. iki koluna girerek İpek Palas Oteline çıktık. Bu esnada gelen polisler Üstad`ın kim olduğunu soruyordu. Biz de cevap veriyorduk.

“Üstad vefat etmişti”

“Üstadımızın başında sıra ile nöbet bekliyorduk. Otelci bize çok yardımda bulunuyordu. Kolaylık gösteriyordu. `Benim misafirime polisler nasıl karışır, misafir olan böyle bir zatı nasıl rahatsız edebilir? Bunu kanun da kabul etmez, insanlık da` diyerek İslâmî şecaat ve cesaretini gösteriyordu. Gece geç vakte kadar Urfa`lı çok kimseler Üstadımızı ziyaret ettiler. Üstadımız hararetle onları okşuyor, vedalaşıyordu.

Üstadımızın vefat edeceği hatırıma geliyor ve fakat hizmetinin bitmediğini düşünerek aklımız kabul etmiyordu. Fakat

bir kaç ay önce Isparta`daki ziyaretimde, `Ben Risale-i Nur neşroluncaya kadar bir ömür istiyorum. Ondan sonra bana lüzum kalmamıştır. Benim vazifemi Risale-i Nur yapar` şeklinde konuşmuş idi. Fakat biz bunları düşünecek halde değildik. Gece saat üç sıralarında ben postahaneye merhum Adnan Menderes`e yıldırım telgrafı çekmeye gittim.

Telgrafta `Doksan senelik ömrünü dinine, milletine hizmet için vakfeden kahraman-ı İslâm, Üstadımız Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri`nin bunca sene çektiği zulüm ve işkence yetmiyormuş gibi, bir de kendi memleketinde misafirliğine dahi müsaade edilmiyor. Bu zulmün müşsebbipleri hesap vermeyecekler mi?` gibi ifadeler vardı. Merhum Adnan Menderes, o zaman İstanbul Pera Palas Otelinde misafir idi. Ben postahaneden otele geldim. Bazı kardeşlerimiz Üstadımızın yanındaki başka bir odada idiler. Üstadımızın yanında Bayram Yüksel kardeşimiz bekliyordu. Ben de bir bakayım diye gittim. Bayram kardeşimiz bir kenarda, Üstadımızın odasında dua ediyordu. Bana gürültü etmeyelim, diye işaret etti.

Fısıltı ile bana dedi ki: `Üstadımız uyudu, Şimdi çok rahat, gürültü etmeyelim, uyanmasın. `Ben yaklaştım. Nabıklarına baktım, atmıyordu. Nefes alışına dikkat ettim. `Kardeşim! Nefes aldığını hissetmiyorum. `Bayram kardeş de, `Üstadımız bayıldı. Eskiden de bir defa böyle olmuştu` dedi. Sonra Zübeyr Ağabey geldi. O da Üstadımızın bayıldığına ve uyuduğuna inanıyordu. Vefatını kabul etmiyorduk. Halbuki Üstadımız (Allah ondan ebediye razı olsun) saat 03:00 sıralarında derin derin nefes alarak yatarken, Bayram kardeşimizi onun başucunda bekliyormuş. Üstadımız hafif doğrularak Bayram kardeşimize sarılır gibi yaparak uzanmış ve sakın bir hale geldiğinden Bayram kardeş, Üstadımız bayıldı zannederek etrafını örtmüş. `Rahat etsin inşaallah iyi olur` diye bekliyormuş.

“Biz hepimiz üzüntü ve ızdırap içinde sabahı bekledik. Namazdan sonra Urfa`lı Kurrâ Hafız Mehmed Efendi geldi. Üstadımızı ziyaret etmek istiyordu. Bir gün evvel ziyaret etmek için, zannederseniz Mahmud Hasırcı ile beraber göndermişim. `Gelsin diye haber verilmişti. Üstadımızın kapısını açtık. Üstadımızın yüzünü açarak gösterdik. Mehmed Efendi `İnnâ Lillah ve innâ İleyhi Râciûn` diyerek mağfiret duasında bulundu. `Niye haber vermiyorsunuz?` dedi ve gitti.

Herkes Urfa`daydı

“Nihayet biz de o gece Kadir Gecesi olması ihtimali, Ramazan`ın yirmi beşinci Cuma gecesi olması ve Urfa`ya çok Nur Talebesinin gelmesi gibi sebeplerle ister istemez, kabre konulmasına taraftar olduk.

Diğer vilâyetlerden `Üstadımızın namazına biz de yetişelim` diyerek, telefon ve telgraflar geliyordu.

Dergâhta Üstadımızın gasli için tedbirler alındı. Otelden Dergâha kadar kalabalık ve sokaklar almayacak derecede izdiham içerisinde Üstadımızın tabutu eller üzerinde götürüldü.

Sanki bütün dünya Urfa`ya toplanmış gibi bir hal vardı. Urfa`nın eski hocalarından ve Üstadımıza çok hürmet ve sevgisi bulunan Molla Hamid Efendi ve daha birkaç hoca ve imamlarda Üstadımızın yıkanmasında hazır bulundular. Nihayet oradan alıp Ulu Cami`ye namaz kılınması için onbinlerin elleri ve başı üstünde götürülmüştü. Caminin içindeki sol taraftaki bir odada akşama kadar bekletildi. Perşembe gecesi tabutu caminin içine alınarak hatimler indirildi. Sabahlara kadar dualar edildi.

Etraftan bütün bizi tanıyan kardeşlerimiz, `Nur Talebeleri başınız sağ olsun` diyorlardı. Senelerce evvel Üstadımızın bana hitaben: `Sana başın sağ olsun diyecekler, keçeli keçeli` dediğinin mânâsını o acı günde anlamıştım. Hayatımda böyle bir manzara ve bir hal ile karşılaşmamıştım. Böyle bir vefat hâdisesini görmemişim. Üstadımızın senelerce evvel `Ben de Urfa`ya geleceğim` demesi bu şekilde hiç beklemediğimiz bir tarzda tecelli etmişti. Bütün Urfa`lılar bizimle alâkadar oluyorlar, acılarımızı paylaşıyorlar ve bizleri teselli etmeye çalışıyorlardı. Bütün gelen misafirleri kurbanlar keserek memnun ediyorlardı. Ziyafetlerle, İslâmî kardeşliği yaşayışlarıyla temsil ediyorlardı. Ulu Camiin önünde müteaddit kazanlar konulmuş, yemekler pişirilmişti.

“Üstadımızın Urfa`ya gelişi hükümeti ve bilhassa muarızları evhama düşürmüştü. Üstadımızın kabrinin çok mübarek bir yerde bulunması, ziyaretçilerin her taraftan gelmesi, hususan etraf köylerden ahalinin kabri ziyaret edip,yüzlerini kabre sürmeleri gibi halleri ve aynı zamanda Şafii Mezhebinde cenaze namazının kabre karşı durarak da, mevta kabirde iken de kılınabildiğinden, Üstadımızın cenaze namazına yetişemeyen Şafîilerin kabre namaz kılmaları zulmetli münevverler

arasında su-i zanna sebep oluyordu.

“Gelenlerden bazıları şişelere Dergâhın suyundan dolduruyorlar, kabrin üzerine koyup dua ettikten sonra hastalarına şifa olsun diye içiriyorlardı. Yine bir kısmı Üstadımızın kabrinin üzerine şeker koyuyor ve onu hastasına götürüyordu. Bazıları da hatıra olarak, kabrin toprağını ceplerine koyup götürüyorlardı. Baktık ki kabirde toprak kalmıyor, beton ile üzerini sıvamak mecburiyeti hasıl oldu.

“Üstad sağlığında müdemadiyen mezarının gizli kalması için Cenab-ı Hak`tan niyazda bulunurdu. Bunun sebebi kendisine sorulduğunda, `Bu insanlar mezar ziyaretinin usulünü bilmiyorlar, mezarda yatan makbul kulları vesile ederek Cenab-ı Hakkın dergâhına el açacaklarken, tehlikeli bir şekilde mezarda yatanlardan dilekte bulunuyorlar. Hayatta rahat yüzü göremedim, mezarımda rahatsız edilmemek için Rabbimden mezarımın gizli kalmasını niyaz ediyorum` derdi. Gerçekten de mezarının bir kaç ay Urfa`da kalması esnasında bu arzunun ne kadar isabetli olduğu açıkça anlaşılmıştı.

“Her haliyle müstesna idi”

“Üstadımız lisan-ı hali gibi lisan-ı kali de bedi olduğundan onu gören hayretle ona bakardı. Çünkü kıyafeti, hali, hareketi kimseye benzemiyordu. Onun için onun şemâili hiç hatırımdan çıkmaz. İlk gördüğüm zaman ortaokulda olduğum halde kıyafeti bende öyle bir tesir bırakmıştı ki, ecnebi kılığını bir şiar-ı medeniyet telâkki eden Avrupa mukallitlerine karşı içimde bir nefret hasıl olmuştu.

“Hattâ önceleri Kürtlere karşı bir soğukluk vardı. Bizde Kürtlere hakaret ederler, elekçilere, çingenelere ve Kürt derlerdi. Üstad`ı gördükten ve onun samimî, şefkatli, âlicenap, îmanlı, merhametli tavır ve sözlerini dinledikten sonra, fakirlere, Kürt denilen kimselere, îman, cihad ve din kardeşlerimize bir muhabbet, bir hürmet hasıl oldu. Eskiden konuşmak istemediğim, o kılık kıyafeti bize benzemeyen kimselere karşı içimden bir sevgi hasıl olmuştu. Zulmün şiddetli devrinde (1940 senelerinde), polisten, jandarmadan halkın çok çekindiği zamanlarda aynı eski kılık kıyafetiyle sert ve dik adımlarla polis nezaretinden vali konağına doğru gidişini ve etraftan halkın ona hayretle bakışını, ürpererek seyredişini hiç unutmam.

“O zaman ben ve bir kaç arkadaşım Kastamonu Lisesi bahçesinde idik. İmanı, inancı, yüzünden, her halinden okunan bu vatan evlâdı, haliyle, tavırla müstevililerin medeniyet namına telkin ettikleri sahtekâr zihniyete azimle karşı duruyordu. Bu hali ben o zaman düşünemiyordum, fakat içimden dinsizlere, din aleyhindekilere karşı bir nefret hasıl olmuştu. Üstad`ımın lisân-ı hâli bana bu dersi verdiği gibi, onun daima Allah`a iman, âhirete iman, Kur`ân`ın kudsiyeti, dinsizleri sevmemek, onlara taraftar olmamak halini telkin etmesi de unutamadığım hallerindendi. Onun lisan-ı hali dindarlığın şerafetini ilân ediyor, zihinlere nakşediyordu.

“Yazdıklarını yaşıyordu”

“Ben Üstad`ımın yanına şunun için gitmiştim: Kimseden hediye almazmış. Yaşayışını gördüm, hakikaten fakirdi. Odasının birinde bir kilim ve bir kaç tane bezden seccade vardı. Gerisi ise tam takır, boştu. Halkın eşrafi ve zengin kimseleri ona bir şey getirselers, o çok lâtif bir surette onu reddederdi. Kimseyi de gücendirmek istemezdi. Mutlaka bir karşılık vermeden bir eşya almaz ve yemezdi. Hakikaten yazdığı derslerdeki hali yaşıyordu. Konuşmaları hep Risale-i Nur`du. O derslerin tekrarı gibiydi. Onun için ben dikkatsizlik eder ve bazan da sözlerine aldırış etmezdim. Bu yazılıdır, ben bunu okurum ve biliyorum zannı ile hareket ederdim. Bu gafletimi de unutmuyordum..

“Emirdağ`da bana: `Ben şimdi eski Abdullah`ımı kaybetmişim. Eski Abdullah yok` derdi. Çünkü ben o zaman Üstad büyük bir zattır. Âhırzamanda gelen bir ıslahatçıdır, diyerek, ona daha başka hürmetle hizmet etmek isterdim. O bunları hissetmişti ve bana böyle derdi. `Ben kendime hürmet istemiyorum, bana bağlanmayınız. Risale-i Nur`a bağlanınız. O Kur`ân`ın dersidir.`

“Kardeşim dünyada benden bir menfaat ümit ederseniz veya âhirette birşey bekliyorsanız, benim yanımda duramazsınız. Benden hiçbir şey beklemeysiniz. Ben de âciz kusurlu bir insanım. Sırf Allah rızası için düşünüyorsanız sizi kabul ederim...”

Risale-i Nur ve Üstad, insana samimî bir halet kazandırıyor. Mütevazı, enaniyetsiz, gurur ve kibirden âzade, kendini

beğenmeyen, samimî, açık kalbiyle Cenab-ı Hakka mütevecih olmuş, dünyanın en hayırlı vechesine dönmüş bir halet kazandırıyor. Bu hal Üstad`da daha ulvî bir tevazu halinde görünüyordu. Hangi Nur Talebesiyle karşılaşsam, bu halet az çok belliydi. Hakiki ve ciddi bir samimiyet insanı sarıyordu. Onun için Üstadımızı ilk gördüğümde, onun tevazuu bana çok tesir etmişti.

Üstadımız kendisinden bahsetmezdi. Risale-i Nur`u methederdi

Üstad`ımızın, insanın en yakın dostu, en fedakâr kardeşi, en samimî arkadaşı gibi hareketleri ister istemez insanı kendisine bağlıyormuş. Fakat o kendisine değil, Kur`ân hakikatlarına, Risale-i Nur`a bağlanmamızı temine çalışıyordu. “Emirdağ`a geldiğimde bir kitap açtı, bir sahifeyi gösterdi ve `Okuyabilir misin?` dedi. Kitap, Kur`ân yazısı ile yazılmıştı. `Yavaş yavaş okurum` dedim. Zora zora kitabı okudum. Orada talebe-i ulûm`un rızkına bereket düşer meâlinde mühim bir ders vardı. Okuyup bitirdikten sonra, `Dersini aldın mı?` dedi. Ben de `Aldım Üstad`ım` dedim.

İslâm olanlardan kimsenin aleyhinde konuşmamızı istemezdi. Hattâ iyi biliyorum. Müslümanların reisidir diye, Mısır Devlet Başkanı Abdünnasır`ın aleyhinde konuşmazdı. İngilizlere karşı sertçe ve cesurca karşı geldi diye onu da takdir ederdi.

Üstad`ımız daima iki vakit yemek yerdi. Bir kuşluk vakti, bir de ikindiden sonra. Bir kap yemekten fazla yediğini pek bilemiyorum.

“Vefakârdı, kimseyi incitmezdi”

“Üstad`ımız hiç kimseyi incitmek, istemediği gibi, eski sadık dostlarını da hiç unutmaz, onları hatırlarsa göz yaşı dökerdi. Onun şefkatini ve dostlarına sadakatını bilmeyen azdır.

“Üstad`ımız, yanına gelen meşhur kimselerden kim olsa onlara iltifat eder, onları kendi haliyle kabul ederek, iyi cihazlarından bahsederek kendine müteveccih hizmetlere az çok teşvike çalışırdı.

“Hülâsa, Üstadımız Bediüzzaman Said Nursî kendisi için değil, dünyada rahat etmek için değil, hırka, fırka için de değil, imanı kurtarmak, imana musallat olan mikropları, vesveseleri tasfiye için çalışıyor, birlik beraberlik istiyor, ittihadı bozacak hallerden, ihtilaf çıkaracak mevzulardan çekiniyordu. Onun için sırf mü`minler arasındaki müşterek düsturları ele alarak onları vuzuha kavuşturuyor, teferruatla meşgul olmuyordu.

`Elbette herşeyden evvel, imanımızı taklidden tahkike çevirip kuvvetlendirmeliyiz` diyerek, âhırzaman fitnesinden mü`minlerin salimen kurtulmasını niyaz ediyor, ona çalışıyordu. Onun için hep aynı mevzuları başka başka cepheden ders veriyordu. Talebelerini mümkün mertebe başka mevzulardan şahsî çekişmelerden menedip, Kur`ân`a dair her hizmeti alkışlıyordu. Risale-i Nur`a hizmeti her hizmetten üstün tutması bunun içindi.

Şahsî kusurlara bakmıyordu. Bir şahsî İslâmî cereyana ve Nurculuğa dost yapmaya kıymet veriyordu.

Abdullah Yeğin ağabeyin bu hatıraları, görüp işittikleri sadece bir kısmıdır. Elbette otuzbeş yıllık hatıralar bu kadar olamaz. Bir bahr-ı ummân küçücük su testisine sığar mı?